

[Medicinski fakultet u Rijeci]

Curriculum 2024/2025

[Za kolegij]

Uvod u filozofiju medicine

Study programme: **Medicina (R)** (elective)
[Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij]
Department: **[Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini]**
Course coordinator: **doc. dr. sc. Mijatović Franjo**

Year of study: **1**
ECTS: **1.5**
Incentive ECTS: **0 (0.00%)**
Foreign language: **Possibility of teaching in a foreign language**

Course information:

Upoznati polaznike s općim osnovama konceptualnih, metafizičkih, epistemologijskih, sociologijskih, kulturoloških i političkih pitanja kroz prikaz i aktivno sudjelovanje u raspravama o medicini i zdravstvu danas, temeljeno na refleksijama prošlosti i izazovima za budućnost.

Analizirati i kritički interpretirati ključne pojmove u proučavanju odnosa filozofije i medicine: zdravlja i bolesti; triju teorija uzročnosti bolesti: holizma i redukcionizma u medicini: kontroverznih bolesti; dokaza u medicini; objektivne i socijalne strukture znanosti i medicine; vrednovanja dijagnoze i *skrininga*? istraživačkih medicinskih prioriteta; problema *javnog zdravlja*; studentskih prezentacija.

Nakon položenog predmeta studenti će moći:

identificirati i objasniti glavna filozofijska pitanja koja se pojavljuju u svakodnevnom životu uključujući zdravlje, bolest, bol, ranjivost, dostojanstvo itd.

kritički evaluirati argumente u filozofiji medicine i zdravstvu;

pokazati duboko i sistematsko razumijevanje filozofijskog pristupa medicini;

opravdati profesionalnost u raznim zdravstvenim situacijama:

napisati jasan i argumentiran seminarski rad;

upotrebljavati relevantne pojmove, komunikacijske argumente u usmenom i pisanom obliku

List of assigned reading:

Grmek M. D, Budak A. *Uvod u medicinu*, Zagreb: Nakladni Zavod Globus; 1996.

Tokić, M., *Život, zdravlje i liječništvo u Platonovoj filozofiji*, Pergamena, Zagreb, 2013.

Volke, J. A, *Filozofija kao liječenje duše*, Sandorf, Zagreb, 2017.

Ortega y Gasset, Jose, *Što je filozofija*, Demetra, Zagreb, 2004.

Ruediger D, Dethlefsen, *Bolest kao put: kako razumjeti što nam govore simptomi bolesti*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2011.

Foucault, M., *Rađanje klinike, arheologija medicinskog opažanja*, Mediterran Publishing, Novi sad, 2009.

Thompson, R. Pual, Upshur, E. G. Ross, *Philosophy of Medicine: An Introduction*, Routledge, 2018.

List of optional reading:

Curriculum:

Lectures list (with titles and explanation):

Zdravlje i bolest

identificirati i objasniti glavna filozofijska pitanja koja se pojavljuju u svakodnevnom životu uključujući zdravlje, bolest, bol, ranjivost, dostojanstvo.

Tri teorije uzročnosti bolesti

Ispitati tri modela ili teorije uzročnosti bolesti i kategorizaciju bolesti. Ukazati na ključnu distinkciju između monokauzalnog modela bolesti i multifaktorijskog modela bolesti. Objasniti što je precizna medicina i procijeniti njezin doprinos u liječenju čovjeka/pacijenta.

Seminars list (with titles and explanation):

Holizam i redukcionizam u medicini

Razumijeti bolest u pojmovima mikrofizioloških dijelova i procesa. Definirati bolesti prema abnormalnostima mikrofizioloških dijelova i procesa, te ukazati koje bi to intervencije trebale biti usmjerene na mikrofiziološke dijelove i procese. Uzeti u obzir da su ljudi više od bioloških značajki kada govorimo o bolestima i mogućim intervencijama.

Kontroverzne bolesti

Apelirati na dobro utemeljenu opću teoriju bolesti i modele uzročnosti bolesti. Proučiti i procijeniti neke od kontroverznih bolesti, te evaluirati pojam medikalizacije i navesti primjere kulturom uvjetovanih bolesti

Objektivna i socijalna struktura znanosti i medicine

Razmotriti pristranosti publiciranja i sukoba interesa koji se pojavljuju zbog financiranja medicinskog istraživanja, te označiti probleme koji se javljaju u vezi utjecaja vrijednosti u znanstvenom istraživanju. Smanjiti navedene probleme implementiranjem epistemološke taktike na društvenoj razini.

Učinkovitost i skepticizam u medicini

Ispitati različite načine na koje uzročno zaključivanje nadilazi izravni zaključak iz randomiziranih ispitivanja. Procijeniti nedostatke i prednosti dviju teorija znanstvenog zaključivanja: frekventizam i bayesianizam.

Problem javnog zdravlja

Istražiti socijalne faktore koji utječu na zdravlje i bolest, te procijeniti utjecaj društvenih epidemioloških studija koje su doprinijele poboljšanju zdravlja tijekom povijesti kao što su smanjenje stope smrtnosti među djecom, produženje životnog vijeka i manja stopa zaraznih bolesti. Ukazati na važnost preventivne medicine.

Studentske prezentacije

Svaki student samostalno prezentira rad pred cijelom grupom, pri čemu se evaluiraju elementi prezentacije.

Studentske prezentacije i zaključno predavanje

Svaki student samostalno prezentira rad pred cijelom grupom, pri čemu se evaluiraju elementi prezentacije. Istaknuti potrebne mjere za sprječavanje potencijalnog kršenja etike tijela u radnom okruženju i sredini

Student obligations:

Tijekom predavanja prema uputama predavača studenti će trebati napisati i obraniti svoj rad (u obliku diskusije) na temelju predavanja, praktičnog rada i stečenog znanja. Posebna pozornost posvetit će se sposobnosti studenta da stečeno znanje koriste u svom radu i analizi odabrane teme. Uz to studenti trebaju pripremiti prezentaciju/seminarski rad koji će odražavati slobodno odabrano pitanje s područja Uvoda u filozofiju medicine. Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci: pohađanje nastave i aktivnost na nastavi donosi 10 (%) bodova, pismeni seminarski rad 50 (%), a završni pismeni ispit 40 (%)

Exam (exam taking, description of the written/oral/practical part of the exam, point distribution, grading criteria):

Other notes (related to the course) important for students:

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje u seminarima i položen završni ispit. Evidencija pohađanja nastave utvrđuje se prozivkom na početku sata. Izostanci studenata se pravdaju liječničkom ispričnicom. Osim u vrijeme konzultacija i po dogovoru, nastavnik je dostupan i putem elektroničke pošte.

COURSE HOURS 2024/2025

Uvod u filozofiju medicine

Lectures (Place and time or group)	Seminars (Place and time or group)
08.11.2024	
Zdravlje i bolest: <ul style="list-style-type: none"> • [P03 - INFORMATIČKA UČIONICA] (11:00 - 13:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM	
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
14.11.2024	
Tri teorije uzročnosti bolesti: <ul style="list-style-type: none"> • [Z-sala] (15:15 - 17:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM	
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
27.11.2024	
	Holizam i redukcionizam u medicini: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (17:45 - 19:30) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
03.12.2024	
	Kontroverzne bolesti: <ul style="list-style-type: none"> • [Z-sala] (18:00 - 20:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
12.12.2024	
	Objektivna i socijalna struktura znanosti i medicine: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (14:00 - 16:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
19.12.2024	
	Učinkovitost i skepticizam u medicini: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (13:00 - 15:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
09.01.2025	
	Problem javnog zdravlja: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (16:00 - 18:00) ^[1342]<ul style="list-style-type: none"> ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
16.01.2025	

	Studentske prezentacije: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (17:00 - 18:30) ^[1342] ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	
23.01.2025	
	Studentske prezentacije i zaključno predavanje: <ul style="list-style-type: none"> • [ONLINE] (17:00 - 19:00) ^[1342] ◦ UUFM
doc. dr. sc. Mijatović Franjo ^[1342]	

List of lectures, seminars and practicals:

LECTURES (TOPIC)	Number of hours	Location
Zdravlje i bolest	3	[P03 - INFORMATIČKA UČIONICA]
Tri teorije uzročnosti bolesti	2	[Z-sala]

SEMINARS (TOPIC)	Number of hours	Location
Holizam i redukcionizam u medicini	3	[ONLINE]
Kontroverzne bolesti	3	[Z-sala]
Objektivna i socijalna struktura znanosti i medicine	3	[ONLINE]
Učinkovitost i skepticizam u medicini	3	[ONLINE]
Problem javnog zdravlja	3	[ONLINE]
Studentske prezentacije	3	[ONLINE]
Studentske prezentacije i zaključno predavanje	2	[ONLINE]

EXAM DATES (final exam):
